

**Protokoll fra møte i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) i VKM
16. juni 2009 klokken 10.00-15.00 i Oslo**

Deltakere:

Fra Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern):

Wenche Farstad (møteleder), Bjarne O. Braastad, Brit Hjeltnes, Kristian Hoel, Tore Håstein, Espen Rimstad og Rune Waagbø

Forfall:

Knut E. Bøe, Arne Flåøyen, Rolf Erik Olsen og Olav Østerås

Fra sekretariatet til VKM:

Ingfrid Slaatto Næss, koordinator for FG8 (Ref.)

Fra Mattilsynet:

Torunn Knævelsrud (klokken 10.00-12.30), seksjon for dyrevelferd og fiskehelse, Hovedkontoret, og Inger Eithun (klokken 10.00-11.30) seksjon for dyrevelferd og fiskehelse, Hovedkontoret

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG8: Faggruppe dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)

FG6: Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr.

FG1: Faggruppe for hygiene og smittestoffer

HK: Hovedkomité

MT: Mattilsynet

RV: Risikovurdering

VKM: Vitenskapskomiteen for mattrygghet

EFSA: European Food Safety Authority

FGM: Faggruppemøte

Forklaring til nummerering av dokumentene: ÅÅ/xNN-d

ÅÅ er tosifret årstall

x er nr. på faggruppen saken kommer fra (1-8, eller 0 for hovedkomiteen)

NN er fortløpende nummerering fra 1-99

d er nr på dokument i saker hvor det finnes flere enn ett dokument

Når en sak behandles i flere grupper følger samme saksnummer dokumentet, dvs. saksnummeret kommer fra den gruppen der saken først blir behandlet.

Sak 1: Velkommen, forfall og habilitet

Leder for faggruppen, Wenche Farstad, ønsket velkommen til møtet i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern). Ingen av faggruppemedlemmene meldte seg inhabile for behandling av aktuelle saker på dagsorden. Knut E. Bøe, Arne Flåøyen, Rolf Erik Olsen og Olav Østerås hadde meldt forfall til møtet.

Sak 2: Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden. Gjennomgang av protokoll.

Innkalling og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Det ble foretatt en kort oppsummering av protokollen fra forrige faggruppemøte.

Sak 3: Saker fra møte i Hovedkomiteen

Det ble avholdt et møte i Hovedkomiteen 9. juni. Leder av faggruppen orienterte kort om noen saker som ble omtalt på møtet; ”Risiko for lidelse ved hold av pelsdyr” fra Faggruppe 8, kreditering av VKMs arbeid, orientering om VKMs mål- og strategiplan 2008-2011, program for 5-årsjubileet den 9. september 2009 og en kort omtale av ”Risikovurdering av avlørpslam brukt som gjødsel” som er i ferd med å avsluttes og som ble presentert på HK-møtet ved Gunnar S. Eriksen fra Faggruppe 5.

Sak 4: Saker som skal behandles på møtetRisikovurdering - bruk av akupunktur på dyr (Saksnummer 09/807):

Det har kommet et utkast til bestilling til en risikovurdering om bruk av akupunktur på dyr fra Mattilsynet. Forslag til eksperter til en *ad hoc* gruppe bestående av veterinærer og humanmedisinere er blitt diskutert i faggruppen, og disse har blitt kontaktet av sekretariatet. Arne Flåøyen fra faggruppen har påtatt seg å lede *ad hoc* gruppen. Første møte i gruppen vil arrangeres onsdag 24. juni. Frist på levering av denne risikovurderingen til Mattilsynet er 8. januar 2010.

Risk assessment of Recirculation systems in fish hatcheries (Saksnummer 09/808):

Inger Eithun fra Mattilsynet redegjorde kort om denne mulige, nye risikovurderingen til VKM.

Det ble besluttet at Brit Hjeltnes tar kontakt med sentrale personer innenfor oppdrettsmiljøene, og sekretariatet vil invitere disse til faggruppens neste møte som vil avholdes 8. september i Oslo. Etter en innledende diskusjon rundt problemstillingene vil det være klarere hva VKM har mulighet for å svare på i forhold til Mattilsynets ønsker, og også hvilke forventninger det går an å stille til en slik risikovurdering.

Stamfiskovervåking - vertikal smitteoverføring (Saksnummer 09/806):

Oppdraget ble kort diskutert. Det er foreslått eksperter til en *ad hoc* gruppe, og det vil arrangeres et kort innledende telefonmøte i uke 26 og et formelt oppstartsmøte i uke 35 (24. eller 25. august på Gardermoen). En bakteriolog fra Veterinærinstituttet vil skrive bakgrunns materialet for *Fransicella* og *Piscirickettsia*.

VKM avventer endelig oppdragstekst fra Mattilsynet etter at denne har vært på høring. Vurderingen skrives på norsk med et engelsk sammendrag.

Sak 5: Saker som har vært behandlet i faggruppen siden forrige møteRisiko for lidelse ved hold av pelsdyr - presisering av risikovurderingen mht bruk av komparative metoder, og sammenlikning av dyrevelferd mellom ulike arter (Saksnummer 07/807):

I juni 2008 publiserte Faggruppe 8 en risikovurdering: ”Risk assessment concerning the welfare of animals kept for fur production”. I ettertid har VKM erfart at det har vært noe

uklarhet rundt tolking av sammendraget i denne vurderingen. Mattilsynet fikk de nødvendige presiseringene i mai/juni 2008, men det har vist seg at andre aktører har vært ukjent med dette. Faggruppen, ved Bjarne Braastad, har derfor utarbeidet en faglig presisering vedrørende bruk av komparative metoder og sammenligning av dyrevelferd mellom ulike arter som ble publisert på VKMs nettsider den 5. mai. Saken ble omtalt på møte i Hovedkomiteen den 9. juni. Faggrupeleder orienterte kort om saken.

I mars og april 2009 gjennomførte Mattilsynet en nasjonal tilsynskampanje på velferd for pelsdyr. Faggrupeleder orienterte kort om at Mattilsynets tilsynsavdeling sin rapport om pelsdyrhold i Norge har kommet, og at denne konkluderer med at de fleste dyr er oppstallet i hht gjeldende regelverk.

Status for øvrige saker i faggruppen

Risikovurdering vedrørende fang-og-slipp av fisk ut fra hensynet til dyrevelferd (Saksnummer 09/804):

Sekretariatet redegjorde kort for status i arbeidet. Neste møte i *ad hoc* gruppen vil avholdes 1. september. Frist på levering av vurderingen til Mattilsynet er 20. september.

Probiotika/prebiotika hos dyr (Saksnummer 09/805):

Vedtak: I og med at det har kommet så mange nye bestillinger fra Mattilsynet, vil ikke denne saken prioriteres p.t. i Faggruppen. Denne saken vil gå over tid og tilpasses arbeidsbelastningen til gruppen. Sekretariatet vil utarbeide et mandat og sende dette til faggruppen på høring.

Det er under tidligere diskusjoner konkludert med at denne saken vil bli for stor hvis VKM skal se på bruken av probiotika generelt til alle dyrearter. Det er derfor enighet om følgende avgrensning av dette mandatet:

Faggruppe 8 (i samarbeid med Faggruppe 1) skal se på bruken av probiotika til behandling av sykdom, særlig spedyrtdiaré hos unge selskapsdyr, dvs. hund, katt, kanin og hest. Det er blitt foreslått eksperter til eventuell *ad hoc* gruppe. Det kan være aktuelt at også et medlem av FG6 blir med i denne *ad-hoc* gruppen.

Faggruppe 6 har diskutert saken på et faggruppemøte 11. juni. Gruppen konkluderte med at det ikke vil være relevant å gå inn i en risikovurdering vedrørende bruken av probiotika som førtilskudd, vekstfremmer og profylakse hos produksjonsdyr. Det finnes i dag ca 30 førtilskudd i Norge, og alle disse har blitt risikovurdert av EFSA.

Det kommer stadig nye produkter som er godkjent i EU, og et spesielt fokus bør være på overføring av antibiotikaresistente gener gjennom slike produkter.

Det er i dag svært dårlig dokumentert om hvorvidt slike produkter har noen ønsket effekt, og Faggruppe 1 har vist at det kan gi *negative* effekter hos enkelte grupper ved bruk av probiotika hos mennesker (Faggruppe 1 har allerede produsert 4 rapporter vedrørende bruk av probiotika og 2 nye er underveis).

Sak 6: Oppfølging av saker fra forrige møte i faggruppen

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 7: Orientering fra *ad hoc*-grupper/undergrupper eller lignende

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 8: Saker til hovedkomiteen

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 9: Møter o.a. av felles interesse

Det ble informert kort om møte i European Association of Fishpathologists i Praha i september.

Det ble også informert kort om en kongress i Louisiana, USA, 28.-29. juli om forskningsjuks. Sekretariatet orienterte kort om EFSA's Advisory Forum-møte om Animal Health and Welfare i Vilnius, 11.-12. mai.

Sak 10: Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet informerte om VKMs 5-årsmarkering 9. september 2009 og om 5-årsmeldingen fra VKM som skal utgis i denne anledning. Det foreløpige programmet for 5-årsmarkeringen ble kort gjennomgått.

Sak 11: Nytt fra EFSA

EFSA og ECDC-zoonoserapport for 2007 ble publisert 6. mai, og det ble foretatt en kort orientering.

Faggruppeleder orienterte også kort om EFSA's "Scientific opinion on animal testing" som ble offentliggjort 8. juni og om nyoppnevningen av EFSA's nye paneler og komité. Norge har nå 7 medlemmer i EFSA og 6 av disse sitter i VKM.

Sak 12: Nye møtedatoer

Nye møtedatoer for 2009 er bestemt til: 8. september og 27. oktober.

Sak 13: Eventuelt

Bjarne Braastad informerte om fagseminaret på UMB 19. november til ære for Donald Broom, æresprofessor ved UMB, som går av med pensjon. Donald Broom har i sitt virke hatt en betydelig internasjonal rolle i å spre fokus på dyrevelferd.

Bjarne Braastad orienterte også kort om møtet for dyrevernsaktivister fra hele verden som samles i Oslo 24. -29. juni.